

Sygn. akt II CSK 751/15

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa A. Z.
przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej "P."
w K.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 lipca 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 lipca 2015 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, upatrując go w konieczności wyjaśnienia, czy w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 lutego 2015 r., K 60/13 (OTK-A 2015, nr 2, poz. 11) członkiem spółdzielni mieszkaniowej nie może pozostawać osoba będąca wcześniej jej wieloletnim członkiem, jako właściciel lokalu mieszkalnego, obecnie zaś korzystająca z tego lokalu na podstawie służebności osobistej.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na tę przesłankę polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Problem przedstawiony w skardze kasacyjnej nie odpowiada tej przesłance. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego jednoznacznie wskazuje sytuacje pozwalające uznać, że danej osobie przysługuje interes, który może zostać zaspokojony przez członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej. W sentencji orzeczenia wymieniono cztery typy uprawnień do lokalu pozwalające na wyciągnięcie takiego wniosku: spółdzielcze prawa do lokalu o charakterze lokatorskim i własnościowym, prawo odrębnej własności lokalu oraz jego ekspektatywę. Wyliczenie to - co dodatkowo potwierdza uzasadnienie orzeczenia Trybunału - powinno być odczytywane jako wyczerpujące. Inne typy uprawnień do lokalu nie stanowią tym samym zgodnej z Konstytucją podstawy do uzyskania członkostwa w spółdzielni (lub utrzymania członkostwa istniejącego już wcześniej). Dotyczy to także ograniczonych praw rzeczowych, w tym służebności osobistej mieszkania. Prawo własności lokalu służy w tym wypadku innej osobie, stwarzając dla niej podstawę do uzyskania członkostwa w spółdzielni. Osoba, na której rzecz ustanowiono służebność, korzysta w tej sytuacji wyłącznie z możliwości dalszego korzystania z lokalu, podczas gdy zasadniczy interes, który może być realizowany za pośrednictwem spółdzielni (związany z utrzymaniem lokalu, zarządzaniem częściami wspólnymi nieruchomości, świadczeniem usług, itp.), przysługuje jego właścicielowi. Brak także podstaw, by sądzić, że sam fakt długoletniego członkostwa w spółdzielni może w tych okolicznościach uzasadniać dalsze trwanie członkostwa mimo utraty prawa własności lokalu i zastąpienia go ograniczonym prawem rzeczowym.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, zwłaszcza wiek powódki i jej stan majątkowy, na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. odstąpiono od obciążania jej kosztami postępowania kasacyjnego.